

doe, want ze vliegen den geheelen nacht door en 's morgens liggen ze dood in de flesch.

Ik moest ze dus alle dien avond in een vangflesch doen met azijnaether, en den volgenden dag gingen diverse zendingen weg naar de micro-verzamelaars, want het was mij niet mogelijk, zooveel materiaal op te spannen.

Merkwaardig is nu, dat den avond daarop, nl. 16/7, geen enkel exemplaar van **niveus** zich vertoonde, terwijl andere vlinders vrij druk vlogen. Nog 1 ♂ ving ik op deze wijze c.a. 1 maand later, nl. op 6/8, en daarmee was de vangst afgelopen.

Dat dit geheele broedsel afkomstig zou zijn uit het Brouwerskolkje, dat c.a. 10 minuten gaans van hier verwijderd is, kan ik niet aannemen. Ik vermoed, dat de soort op verschillende plekken alhier zal voorkomen, en ook in den vijver in het park van het gesticht Duinrust, gelegen even achter mijn tuin. De ♀♀ met vlengelstompjes, die gewoner zijn dan de volkomen gevleugelde ♀♀, ving ik natuurlijk niet, omdat deze diertjes zich niet vliegend verplaatsen kunnen, en derhalve niet op het licht afkwamen.

OVERVEEN.

G. A. BENTINCK.

***Cerura bicuspis* Bkh. faunae n.sp.**

In no. 71 van de Entom. Berichten van 1 Mei 1913, veronderstelt de Heer Balfour van Burleigh, dat *C. bicuspis* in 't Oosten van Geiderland en Overijsel zou kunnen worden gevonden. Dit vermoeden is inderdaad bewaarheid, daar ik in het najaar van 1924 in de bosschen van Freiherr Lochner von Hüttenbach te Beek bij Didam, dicht bij de Duitsche grens, twee rupsen van genoemden vlinder heb gevonden, waaruit op 12 en 14 Juni van dit jaar resp. een vrouwelijke en een manlijke vlinder zijn verschenen,

Hoe interessante vondsten dikwijls aan louter toeval zijn te danken, kan ook uit de vondst van deze beide rupsen blijken.

Op 20-9-1924 wandelde ik met een kennis, niet entomoloog, door „de Bijvank,” een deel van bovengenoemd landgoed. Daar mijn metgezel zich nogal voor een en ander interesseerde, werd hij opmerkzaam gemaakt op het groote aantal en de groote verscheidenheid van rupsen, die daar, vooral op

berk, voorkwamen, speciaal ook op de beschuttende gelijkenis van vele soorten.

Zoo bij een berkestruik staande, zag ik een rups, die door haar kleur en houding moeilijk te zien was. (Het berkeblad was reeds aan 't verkleuren; zie verder de rupsenbeschrijving). Den belangstellenden bewonderaar werd er op gewezen, dat er dicht bij hem een mooie rups zat, op slechts een halven meter afstand, maar hij kon ze niet vinden!

Daar ik de laatste paar jaar wel eens de rupsen van *Dicranura vinula* L., *Cerura bifida* Hb. en *Cer. furcula* Cl. had gevonden, zag ik terstond, dat zij bij deze groep thuisbehoorde maar meende ook, dat het geen der hier genoemden kon zijn. Uit een dichtbijstaand berkeboompje klopte ik nog een tweede ex.

Toen ik, thuisgekomen, eens nakeek, welk dier het kon zijn, moest ik wel aan *Cer. bicuspis* Bkh. gaan denken, maar aangezien de drie genoemde *Cerura*-rupsen nogal op elkaar gelijken, kon ik uit de beschrijvingen toch niet voldoende zekerheid krijgen.

De rupsen hebben bij mij thuis niet meer gegeten. Ik heb er den volgenden dag een nauwkeurige beschrijving van gemaakt; net op tijd! Want Maandagmorgen hadden beide rupsen zich ingesponnen. Wan het harde, geverfde hout van den kooirand hadden ze toch nog iets weten af te knagen, om met behulp daarvan een tamelijk vlak, dun spinsel te maken.

Beschrijving van de rups. Kleur groen, niet zoo sterk geelgroen als bij de ex. van *C. bifida*, die ik zag.

Halsvlek roodbruin, in het voorste, breede gedeelte met 'n kort (bij het eene ex. groen, bij het andere wit) lijntje in 't midden. (Kleur van de halsvlek bij *C. furcula* en *C. bifida* violetrood). De halsvlek eindigt op het 2e segment in een spitse verhevenheid. Ze is wit-geelachtig omzoomd.

Rugvlek roodbruin, vooral op het laatste segment met dezelfde tint als de halsvlek; naar voren meer met geel vermengd. (Kleur van de rugvlek bij *C. furcula* en *C. bifida* violetrood). Rugvlek zonder donkere vlekken, alleen een flauwe donkere lijn over 't midden; geelgerand. Naar achteren is deze rand meer witachtig. De rugvlek begint met een kleine vlek op het laatste gedeelte van het 3e segment

(Hofmann zegt: begint a m vierten Ringe), wordt op het 4e, 5e, 6e en 7e segment trapsgewijze breeder, zoodat op het 7e segment het zich daar bevindende stigma wordt aangeraakt. Dan wordt de rugvlek naar achteren geleidelijk smaller (bij het eene ex. met heele kleine insnijdingen op de segmentscheidingen) en verbreedt zich dan nog eens op den laatsten ring, zoodat hier een duidelijke ruit wordt gevormd.

Hals- en rugvlek zijn niet verbonden. (Bij het in Ter Haar: Ned. Vlinders, afgebeelde ex. wèl. Is zeker foutief). De halsvlek eindigt met het 2e segment, zoodat er slechts een kleine opening tusschen beide vlekken bestaat. (Bij *C. furcula* zijn ze wèl verbonden, bij *C. bifida* niet. Maar hier begint de rugvlek pas op het 4e segment, zoodat de opening tusschen beide vlekken veel grooter is).

De staartdraden zijn recht, roodachtig, met zwarte dorens. (Bij *C. furcula* staartdraden geel, bij *C. bifida* groen, met roode dorens). Vóór de staartdraden een zwart vlekje, waarop twee groote, zwarte dorens.

Kop aan weerszijden zwart Borstpooten roodachtig. Buikpooten groen, met bruine vlekken en stippen. Van de staartdraden loopt langs de onderzijde van de laatste beide segmenten een bruine streep naar het laatste paar buikpooten. Aan weerszijden hiervan een schuine bruine vlek.

Luchtgaten bleek, met donkerbruinen rand.

Voedsel van de rups hoofdzakelijk berk. Maar ook gevonden op els, beuk en ratelpopulier.

Vlinder:

Het verspreidingsgebied van den vlinder is in hoofdzaak Midden-Europa, waar hij overal zeldzaam of zeer zeldzaam is.

In SEITZ zegt Dr. K. GRÜNBERG: „In Mitteleuropa von den Karpathen, Ostalpen und der nördlichen Schweiz bis Schweden und Finnland, auch in England, dagegen nicht in Holland. Oestlich bis Moskou und Kasan; überall selten.

Die Ostsiberische Form *infarnata* Stgr. vom Ussuri-gebiet.

Einen Uebergang bildet die Ostrussische vom Gouvernement Viatka beschriebene *transiens* KRULIK”.

Het ♂ berust in de standaardcollectie van Dr. J. Th. Oudemans, het ♀ in de collectie van ondergeteekende.

HERWEN (bij Lobith).

L. H. SCHOLTEN.